

ŽIVOTOPIS – EDITA HAVELKOVÁ

Paní Edita Havelková, rozená Schmoranzarová, se narodila v Hanušovicích 5.5.1939. Její rodina se hlásila k německé národnosti. Během válečných let prožila poměrně šťastné dětství. S kamarády si často hráli na železniční rampě na honěnou a schovávanou. Jak říká paní Havelková, tak hodně zlobili. Její dětství je samozřejmě nesrovnatelné s dětstvím dnešních dětí. Vzpomíná, že měli velmi málo hraček. K Vánocům dostávali jen minimum dárků, spíše praktické věci.

Válečné události ji nijak nepostihly. Nevzpomíná si, že by zažila nějakou tragédii spojenou s válkou. Teprve její konec zásadně ovlivnil její život. Všichni její příbuzní byli odsunuti. Zůstala pouze její rodina – maminka, tatínek a ona. Nebyli odsunuti zřejmě proto, že její tatínek onemocněl TBC. Z těchto důvodů bydlela již během války u své babičky v Horních Hanušovicích.

V březnu 1946 nastoupila do školy mezi české děti. Ona sama česky vůbec neuměla, takže na konci první třídy propadla. V dalším školním roce se jí už dařilo lépe, protože jí s češtinou pomohly paní učitelky a také její spolužáci. Vzpomíná, že první česká věta, kterou se naučila, bylo „ty německá sviňo“. Nevěděla, proč se tomu její čeští spolužáci tolik smějí.

Základní školu ukončila v 17 letech v šesté třídě. Potom si doplnila další vzdělání a začala pracovat v šumperské Eternitových závodech, kam dojížděla vlakem každý den brzy ráno. Její kamarádka jí za nějakou dobu zajistila místo v Lesním závodě v Hanušovicích, kde v kanceláři zůstala pracovat až do svého důchodu.

V Hanušovicích se seznámila i se svým manželem. Seznámili se na taneční zábavě a svůj vztah potvrdili sňatkem na úřadě i v kostele. Společně vychovali dvě děti.

Se svými německými příbuznými udržovala kontakt pouze telefonicky a prostřednictvím dopisů. Sama je v SRN navštívila pouze jednou. Potěšilo ji, když viděla, že se jim žije dobře. Dokonce že se mají lépe než ona tady. Když po návratu tuto informaci sdělovala s manželem v zaměstnání, tak jim bylo uděleno napomenutí za propagaci západního způsobu života.

Jazyková bariéra, která ji trápila v dětství, během života úplně zmizela. Paní Havelková mluví krásně česky. Přiznává, že ze svého rodného jazyka němčiny už téměř všechno zapomněla.

„Celkem jsem v životě jsem narazila na dobrý lidi“ říká paní Havelková. Nikdy jí nikdo neubližoval za to, že je Němka. Mezi Čechy si našla spoustu přátel. S kamarádkami chodila cvičit do Sokola, hrát volejbal, jezdit na výlety. Setkává se s nimi doposud.

Když se ohlíží za svým uplynulým životem, tak říká:

„Takže jsem prožila v těch Hanušovicích pěkný život“